Leonida Auguštin, dipl. vzg. predšolskih otrok, Vrtec 'Otona Župančiča' Slovenska Bistrica

Od eTwinning projekta do Erasmus+ izmenjave

Povzetek

V šolskem letu 2023/24 sva vzgojiteljici iz Vrtca Otona Župančiča Slovenska Bistrica na platformi eTwinning zasnovali in izvedli projekt "Adventures of my WanderGarden". Cilj projekta je bil otroke ozaveščati o pomembnosti samooskrbe, pridelave hrane in skrbi za lasten vrtiček. Po prijavi projekta na platformi eTwinning je zanimanje za sodelovanje izrazilo več strokovnih delavcev iz evropskih vrtcev, vendar sva se odločili za sodelovanje z vrtcema iz Grčije (Solun in Korint) in vrtcem iz Turčije (Istanbul).

Projekt je uspešno povezal otroke, vzgojitelje in okolja vseh vrtcev, hkrati pa nama je omogočil tudi osebno strokovno izpopolnjevanje. Po zaključku eTwinning projekta sva v okviru programa Erasmus+ izvedli še senčenje na delovnem mestu v Solunu, kjer sva neposredno spoznavali metode dela, ki jih uporabljajo grški kolegi. Mobilnost je bila sofinancirana s strani Evropske unije ter predstavlja pomembno nadgradnjo najinega dela in mednarodnega sodelovanja.

Ključne besede: eTwinning, Erasmus+, samooksrba, projekt

Kaj je eTwinning?

eTwinning je spletni portal, ki deluje pod okriljem **European School Education Platform (ESEP)** ter predstavlja mednarodno skupnost vrtcev in šol. Namenjen je spodbujanju evropskega povezovanja ter vzpostavljanju stikov med pedagogi z različnimi kulturnimi in strokovnimi ozadji. Platforma vzgojiteljem, učiteljem in profesorjem omogoča izvajanje mednarodnih projektov na daljavo, pri čemer uporablja inovativne in sodobne metode dela. Obenem poudarja vključevanje informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) v vzgojno-izobraževalni proces, kar prispeva k razvijanju digitalnih kompetenc tako pedagogov kot otrok. Sodelovanje na platformi eTwinning omogoča vzpostavljanje novih izkušenj za otroke, ki na kreativen način spoznavajo drugačne kulture, jezike in načine življenja. Tako projekti, zasnovani na eTwinningu, bogatijo učne vsebine in pedagoško delo, saj omogočajo izmenjavo idej, primerov dobre prakse in priložnost za strokovno rast sodelujočih pedagogov (eTwinning, b. d.).

Pričetek in cilji projekta

Ob današnjem hitrem tempu življenja in oddaljevanju otrok od narave je vedno pomembnejše, da se otrokom omogoči stik z naravnimi procesi. Zmeraj manj otrok ima priložnost spoznavati doma pridelano zelenjavo in sadje, zato smo se strokovne delavke odločile za projekt, ki jim je ponujal edinstveno izkušnjo vrtnarjenja.

Vsak otrok je skrbel za svoj vrtiček, ki ga je ob začetku poletnih počitnic odnesel domov. Na ta način je vrtiček postal njegova lastna odgovornost in del vsakodnevnega življenja. S tem smo že na začetku našle rešitev za eno izmed pogostih težav, s katerimi smo se soočali v preteklosti – zanemarjenost vrtičkov v času počitnic.

Projekt je bil zasnovan kot mednarodno sodelovanje, kjer so si otroci s partnerji iz drugih držav izmenjevali plodove, kar je bogatilo njihove izkušnje in razširjalo njihova obzorja. Skupaj so spremljali razvoj semen – od trenutka, ko so jih posejali v zemljo, do časa, ko so pridelali prve plodove. Celoten proces so dokumentirali s fotografijami, vključevanje v skupne dejavnosti pa je otroke, vzgojitelje in starše povezalo v skupnem cilju: učenju o naravi in odgovornosti do nje. S projektom niso samo razvijali vrtnarskih spretnosti, ampak so tudi spodbujali trajnostno miselnost, medsebojno sodelovanje ter odgovornost za okolje in osebno lastnino.

Novak, Žužej in Glogovec (2009) navajajo, da se otroci skozi projektno obliko dela učijo razmišljati. Med izvajanjem so udeleženci primorani sodelovati, komunicirati in izmenjevati ideje, hkrati pa so za delo notranje motivirani, sploh če ideja prihaja iz njih samih.

Pred pričetkom projekta sva s sodelavko Klavdijo določili cilje in načrtovali potek dejavnosti po posameznih mesecih. Ker sta oba vključena oddelka s podeželja, se nama je zdelo še posebej pomembno, da koncept vrta vključiva v vsakdanje aktivnosti otrok. Enota Studenice, iz katere prihaja vzgojiteljica Klavdija, že ima igralnico v naravi, kjer so otroci vsakodnevno vključeni v skrb za skupni vrt. Na enoti Spodnja Polskava pa smo v šolskem letu 2022/23 v okviru nagradnega natečaja pridobili visoko gredo, za katero so otroci že pred tem skrbeli. V obeh enotah se prav tako izvaja obogatitvena dejavnost *Vrtnarček*, s katero otroke ozaveščamo o pomembnosti lokalno pridelane hrane. Celoten projekt je izhajal iz interesa otrok, vzgojitelji pa smo bili tisti, ki smo skozi projekt povezovali posamezne aktivnosti v rdečo nit.

Cilji projekta

Zasledovali sva cilj, da otroci razvijajo samostojnost in odgovornost pri skrbi za lasten vrtiček, se seznanijo s pomembnostjo samooskrbe in pridelave hrane ter spoznajo delo na vrtu, vključno s sajenjem, pobiranjem in skrbjo za pridelke. Poleg tega sva želeli, da pridobivajo znanja o semenih, plodovih in osnovah vrtnarstva.

V skladu s smernicami eTwinning pa sva si zadali še en pomemben cilj: spodbujanje razvoja spretnosti rokovanja z IKT- in AV-sredstvi.

Izvedba projekta

Ker se je projekt začel izvajati v mesecu novembru, smo se z otroki najprej predstavili. To smo izvedli s pomočjo risbic, platforme Padlet in video klicev preko MS Teams. Otroci so na ta način pridobili pomembno izkušnjo, da v projektu dejansko sodelujejo z vrstniki in vzgojitelji iz drugih držav.

Na začetku smo se lotili oblikovanja logotipa projekta. Dogovorili smo se, da vsaka država izbere rastlino, ki najbolje predstavlja njihovo državo. Mi smo izbrali plod lipe, ki simbolizira našo kulturno dediščino. Otroci so rastlino predstavili prijateljem s pomočjo knjig in informacij s spleta ter pripravili PowerPoint predstavitev. Na podoben način so svojo rastlino predstavili tudi otroci in vzgojitelji iz Grčije ter Turčije.

V mesecu decembru smo dejavnosti povezali s tradicionalnim sajenjem božičnega žita. V sklopu projekta so vsi sodelujoči vrtci organizirali delavnico s starši, na kateri je vsak otrok posadil svoje božično žito v lonček, ki ga je predhodno okrasil skupaj s starši. Nato smo vsi skupaj posadili božično žito v obliki svoje države.

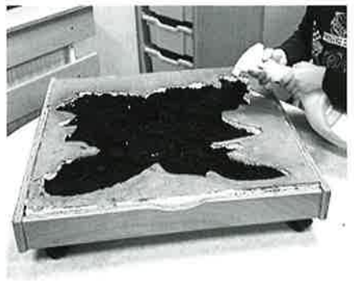

Slika 1 Sajenje božičnega žita v obliki Slovenije.

Vsaka država bi morala drugi poslati semena, značilna za svojo državo, pri čemer smo naleteli na težavo pri pošiljanju. Na spletni strani Republike Slovenije pod zavihkom "Kmetijstvo, gozdarstvo in hrana" je namreč

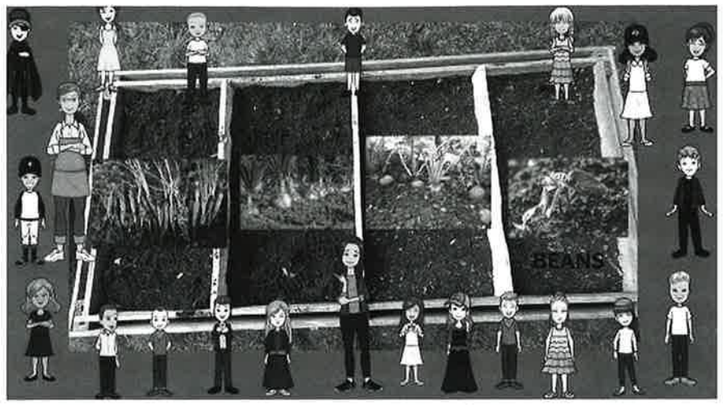

Slika 2 Načrt zasaditve skupnega vrta s pomočjo spletnega orodja Pixton.

navedeno: »*Seme rastlin, ki se vnaša v Evropsko unijo (EU) iz tretjih držav, je lahko vir škodljivih organizmov, ki ogrožajo rastlinsko pridelavo. Zato je vnos semena rastlin pri vstopu v EU nadzorovan in dovoljen pod pogoji, ki so določeni z zakonodajo EU.*« (GOV). Da bi se izognile morebitnim težavam, smo se strokovne delavke odločile za drugačen pristop: med seboj smo si izmenjali pridelke, ki so zrasli na naših vrtovih. V tem delu je Turčija iz projekta izstopila zaradi težav s pošiljanjem. Projekt smo nadaljevali v sodelovanju z vrtcema iz Grčije. Iz prejetih pridelkov smo v vrtcu pripravili pogostitev, na katero smo povabili tudi stare starše otrok.

Dejavnosti, izvedene od januarja do maja, so bile natančno načrtovane in prilagojene otrokom, da bi jih čim bolj vključile v proces vrtnarjenja in jih spodbujale k uporabi sodobnih tehnologij. Vzgojiteljice smo s pomočjo IKT-orodja Pixton skupaj z otroki oblikovale načrt skupnega vrtička, pri čemer so otroci razvijali svoje digitalne spretnosti in ustvarjalnost. Ko je bil načrt dokončan, so otroci začeli sejati semena in pripravljati sadike za svoje vrtičke, kar so naredili kar v igralnici. Pri tem so raziskovali dobre in slabe sosede za sadike, informacije pa so iskali na spletu pod budnim očesom vzgojitelja, ki je poudarjal varno in odgovorno uporabo spleta.

Ko so semena začela rasti, so otroci vsak korak dokumentirali s fotografijami. Vzgojiteljice smo jih usmerjale pri zlaganju fotografij v zaporedja, s čimer so skupaj izdelali kratek film o rasti njihovih rastlin. Ta dejavnost je otroke ne samo naučila tehničnih veščin, temveč jim je omogočila tudi razvijanje občutka za pripovedovanje zgodb. Nato je bil čas za pripravo paketov in pošiljanje le-teh po pošti.

Slika 3 Individualni vrtički otrok.

Po prejemu paketov pa se je pričelo načrtovanje ključnega dela našega projekta – priprava in izvedba druženja s starimi starši z uporabo prejetih dobrot. Otroci in vzgojiteljice smo s pomočjo spletnega orodja Canva oblikovali vabila, ki smo jih s pomočjo staršev otrok posredovali babicam in dedkom, in se lotili dela. Po receptih, ki smo jih dobili v paketih, smo pripravili pomarančni in limonin napitek. Pogostitev smo dopolnili z ostalimi

dobrotami iz paketov in jabolčnimi jedmi, ki so nastale v sklopu drugega projekta.

Srečanje s starimi starši je potekalo v prijetnem in sproščenem vzdušju, saj so otroci suvereno in z veliko mero samozavesti predstavili potek projekta. Na srečanju so ponosno govorili o svojem delu na vrtičkih od začetnega sejanja semen do skrbnega spremljanja rasti rastlin in o novih znanjih, ki so jih pri tem usvojili. Otroci so znali natančno opisati, katere rastline so gojili, kako so pri tem upoštevali dobre in slabe sosede ter kako so spremljali rast in dokumentirali svoje delo. Njihove predstavitve so bile obogatene s fotografijami in kratkimi zgodbami, ki so dodatno prikazale njihovo predanost projektu.

Odzivi starih staršev so bili izjemno pozitivni. Mnogi so izrazili občudovanje nad tem, kako veliko znanja in spretnosti so otroci pridobili v relativno kratkem času. Posebej so poudarili pomembnost projekta, saj so menili, da takšne aktivnosti pripomorejo k širšemu zavedanju o pomenu doma pridelane hrane in trajnostnega načina življenja. Občutek, da otroci že v zgodnjem otroštvu spoznavajo pomembne življenjske veščine, kot so skrb za naravo, odgovornost in potrpežljivost, jih je navdal z optimizmom.

Zaključek projekta in evalvacija

Vzgojiteljice iz Slovenije smo pripravile evalvacijski vprašalnik, ki so ga morali izpolniti vsi strokovni delavci, ki so bili v projekt vključeni.

Analiza vprašalnikov, izvedena ob zaključku projekta, je pokazala visoko stopnjo zadovoljstva med strokovnimi delavci, ki so bili vključeni v izvedbo. Ti so med projektom pridobili in razvili nova znanja ter spretnosti, zlasti na področju uporabe IKT-orodij. Razvoj teh kompetenc ni bil opazen le pri strokovnih delavcih, temveč tudi pri otrocih, ki so skozi vodenje in vzgojno-izobraževalne aktivnosti prav tako osvojili pomembne

Slika 5 Prispel je paket iz daljne Grčije.

veščine na tem področju.

Nova znanja so se izražala tudi v praktičnih dejavnostih, kot je skrb za vrtičke. Otroci so ob podpori vzgojiteljic pokazali izjemno predanost in organiziranost pri urejanju vrtičkov, hkrati pa so pri tem pridobivali dragocene izkušnje o odgovornosti in trajnostnem ravnanju. Projekt je bil še posebej koristen za mlajše vzgojiteljice, ki so se z vrtnarjenjem srečale prvič. Skozi načrtovanje, sejanje, vzdrževanje in spremljanje razvoja rastlin so tudi one pridobile nova praktična znanja, kar je obogatilo njihovo strokovno delo in širilo kompetence v vrtcu.

Projekt je tako omogočil večplastno učenje in nadgradnjo spretnosti tako za otroke kot tudi za strokovne delavce. Sodelovanje v projektu ni le povezovalo generacij, temveč je s pomočjo inovativnega pristopa spodbujalo razvoj ključnih kompetenc, kot so digitalna pismenost, ekološka ozaveščenost in praktične veščine za trajnostno življenje.

Projekt, izveden na platformi eTwinning, je prejel prestižno priznanje v obliki **nacionalnega znaka kakovosti**, kasneje pa tudi **evropskega znaka kakovosti**.

Pridobitev obeh znakov je potrditev, da je bil projekt zasnovan in izveden na najvišji ravni, ter priznanje za trud in predanost vseh sodelujočih – tako strokovnih delavcev kot otrok. Hkrati je to spodbuda za nadaljnje delo na področju mednarodnega sodelovanja in inovativnega poučevanja.

Erasmus+ izmenjava

Projekt **'Adventures of my WanderGarden'**, izveden prek platforme eTwinning in nadgrajen z Erasmus+ mobilnostjo, je vzgojiteljicam omogočil dragoceno priložnost za strokovno rast in izmenjavo dobrih praks. Z obiskom vrtca v Grčiji sva pridobili vpogled v drugačne pedagoške pristope, metode dela ter organizacijo vzgojno-izobraževalnega procesa.

Erasmus+ mobilnost je eTwinning projekt pomembno nadgradila, saj je sodelujočim vzgojiteljicam omogočila, da smo iz teoretičnega načrtovanja dejavnosti prešle v neposredno opazovanje njihovega izvajanja v praksi. To je povečalo zavedanje o pomenu čezmejnega sodelovanja za izboljšanje kakovosti pedagoškega dela. Poleg tega je mobilnost spodbudila razvoj refleksije, kar je ključnega pomena za nenehno izboljševanje lastnega dela.

Pridobljene izkušnje in znanja sva z vzgojiteljico že vključili v prakso, pri čemer sva posebno pozornost namenili spodbujanju otrokovega raziskovalnega duha, uporabi naravnih materialov ter vključevanju elementov kulturne dediščine. Projekt predstavlja zgleden primer, kako lahko sodelovanje med eTwinning in Erasmus+ ustvari trajnostno vrednost, ki bogati tako otroke kot strokovne delavce.

Viri in literatura

Novak, H., Žužej, V., in Glogovec, Z. V. (2009). Projektno delo kot učni model v vrtcih in osnovnih šolah. Radovljica: Didakta.
eTwinning. https://www.cmepius.si/mednarodno-sodelovanje/moznosti-sodelovanja/etwinning/
Uvoz semena rastlin. Dostopno na: https://www.gov.si/teme/uvoz-semena-rastlin/

Revija objavlja strokovna besedila: strokovne članke, krajše strokovne sestavke, vaša mnenja o aktualnih zadevah predšolske vzgoje in otroška likovna dela po razpisu. Prispevek se pošlje na e-naslov uredništva: **urednistvo@vzgojiteljica.si**

Strokovni članek mora biti napisan v strokovnem izrazoslovju, formaliziran, standardne oblike in zgradbe. Imeti mora od najmanj 1500 do največ 2000 besed. Vsebovati mora: avtorjevo ime in priimek, uradni poklic, uradno ime zavoda, naslov članka, povzetek, ključne besede, uvodni del, jedrni del, zaključek in literaturo. Vsak del strokovnega članka mora imeti svoj naslov. Vse naslove (razen pravopisnih začetnic) pišemo z malimi tiskanimi črkami. Vsa besedila pišemo v programu Word, v velikosti 12, v pisavi Times New Roman, v obojestranski poravnavi ter z 1, 5 razmika.

Vsebina strokovnega članka ni zgolj opis dogodka, dejavnosti, ampak predstavitev procesa učenja in nove možne poti pri uresničevanju ciljev *Kurikuluma za vrtce*. Vsebina članka mora izhajati iz razvojnih sposobnosti/potreb otrok. Jasno naj bo izražena vloga odraslega, ki dejavnost izvaja in gradi na otrokovih zmožnostih.

Struktura strokovnega članka

- **Avtor:** ime in priimek, naziv (na primer: dipl. vzg. pred. otrok), uradno ime zavoda
- **Naslov strokovnega članka**
- **Povzetek:** nekaj stavkov, ki povedo, kaj je vsebina članka. Ključne besede: do pet besed.
- **Uvodni del:** problematika, ki nas je spodbudila k pisanju in teoretična podlaga več različnih znanstvenih in strokovnih avtorjev, na katere je naslonjeno naše avtorsko pisanje.
- **Jedrni del:** opis ene ali več dejavnosti iz prakse z elementi dobre prakse, ki so: konceptualizacija, aktivno učenje otrok v območju bližnjega razvoja, vključenost vzgojiteljev, simbolizacija in miselni izzivi. Povemo, kdaj in kako dolgo se je proces odvijal, v katerem oddelku ali vrtcu. Kritično ovrednotimo povezavo med teorijo izbranih avtorjev in lastno prakso.
- **Zaključni del:** naša spoznanja iz opisanega in izvedenega kurikula ter kritična samoevalvacija.
- **Literatura:** vsak podatek drugega avtorja mora imeti takojšnji bibliografski sklic. Nenavajanje avtorstva je plagiat. Za povzetkom navedemo sklic s priimkom in letnico (Vrbovšek 2016)., za citatom pa s priimkom, letnico in stranjo (Vrbovšek 2016, str. 13). Na koncu članka sledi seznam literature po abecednem redu priimkov avtorjev. Za zgled navajamo nekaj najpogostejših primerov bibliografskih sklicev:
  Primer za enega avtorja: Batistič Zorec, M. (2003). *Razvojna psihologija in vzgoja v vrtcih*. Ljubljana: Inštitut za psihologijo osebnosti.
  Primer za avtorja iz uredniško urejene knjige ali zbornika: Kranjc, S. (2001). Družba. V: *Otrok v vrtcu, priročnik h Kurikulu*. Ur. Ljubica Marjanovič Umek. Maribor: Založba Obzorja.
  Primer za strokovno publikacijo: Slavinec Berden, R. (2020). Projekt Objem in formativno spremljanje. *Vzgojiteljica*, XXII, št. 5. str. 13-15.
  Primer za spletne vire: Izhodiča za prenovo kurikuluma za vrtce. (2022). Dostopno na: https://www.zrss.si/pdf/izhodisca_za_prenovo_KZV.pdf (zrss.si), (pridobljeno: 3. 4. 2023).

Fotografije in tabele vstavite v urejevalnik besedila na pripadajoče mesto z ustreznim opisom vsebine prikaza. Prosimo vas, da se v vsebini članka ne sklicujete na slike saj ima uredniški odbor pravico, da sliko izloči.

Krajši strokovni sestavki (v rubriki Dogajanja v vrtcih) nimajo vseh teh zahtev. Vsebujejo od 400 do največ 600 besed in so po obliki opisi ali orisi nekega dogajanja v vrtcu ali prireditve ali drugih zanimivih dejavnosti, ki so pomembne za širšo predstavitev strokovni javnosti. Lahko so opremljeni s fotografijo.

Vaša mnenja je rubrika, kjer lahko izrazite svoje mnenje v sestavku do največ 400 besed.

Otroška likovna dela zbiramo po objavljenem vsakoletnem razpisu, ki vključuje tudi kriterije za izbor za objavo v reviji. Likovno delo pošljete v obliki e-fotografije izvirnika, ki ga obdržite v vrtcu. Pred pošiljanjem e-fotografije mora imeti vrtec oz. vzgojiteljica soglasje otrokovih staršev.

Kandidati za strokovne nazive (mentor, svetovalec, svetnik, višji svetnik) lahko uveljavljajo točke za strokovne članke po državnem pravilniku (vzgojiteljice: 21. člen, 1. točka, B razdelek, 16 alineja in vzg. pred. otrok - pomočnica vzgojiteljice: 21. člen, 2. točka, B razdelek, 11 alineja -), prav tako mentorice otroških likovnih del (vzgojiteljice: 1. točka, B razdelek, 2 alineja in vzg. pred. otrok - pomočnica vzgojiteljice: 2. točka, B razdelek, 2 alineja). Kratke strokovne prispevke ali vaša mnenja lahko upošteva ravnatelj(ica) pri napredovanju.

Vsaka številka *Vzgojiteljice* se pripravi po posebnem pisnem protokolu (kdo o čem odloča, postopek priprave, uredniška pravica do popravkov in krajšanja). Navodila za avtorje prispevkov so hkrati standard za objavo. Revija ne izdaja pisnih potrdil avtorjem, za dokazovanje uporabite fotokopijo svojega objavljenega prispevka oz. likovnega dela.

Prispevki, ki ne zadostijo zahtevanim pogojem, ne bodo objavljeni.

Odločitev o priznavanju točk za napredovanje v nazive, je v pristojnosti resornega ministrstva.